

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 14. februarja 2008*

V zadevi C-449/06,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Tribunal du travail de Bruxelles (Belgija) z odločbo z dne 17. oktobra 2006, ki je prispela na Sodišče 6. novembra 2006, v postopku

Sophiane Gysen

proti

Groupe S-Caisse d'Assurances sociales pour indépendants,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, G. Arestis, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász (poročevalec) in J. Malenovský, sodnika,

* Jezik postopka: francoščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za S. Gysen N. Sluse, odvetnik,

- za Komisijo Evropskih skupnosti J. Currall in D. Martin, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
8. novembra 2007

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z Uredbo Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter uvedbi posebnih ukrepov, začasno veljavnih za uradnike Komisije (UL L 56, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 2074/83 z dne 21. julija 1983

(UL L 203, str. 1) (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi), ki ga je vložilo Tribunal du travail de Bruxelles, je bil vložen v okviru spora med S. Gysen in Groupe S-Caisse d'Assurances sociales pour indépendants (zavod za socialno varstvo belgijskega prava za samozaposlene: v nadaljevanju: zavod) v zvezi z določitvijo reda otrok S. Gysen za določitev zneska belgijskih družinskih dodatkov.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

- 2 Na podlagi člena 11, drugi odstavek, so Kadrovski predpisi „v celoti zavezujoč[i] in se neposredno uporablja[jo] v vseh državah članicah“.
- 3 V skladu s členom 67(1) Kadrovskih predpisov družinski dodatki vključujejo gospodinjinski dodatek, otroški dodatek in dodatek za šolanje.
- 4 Na podlagi člena 67(2) Kadrovskih predpisov uradniki, ki prejemajo družinske dodatke iz tega člena, prijavijo podobne dodatke, ki jih prejemajo iz drugih virov; ti se odštejejo od dodatkov, ki jih prejemajo po členih od 1 do 3 Priloge VII.
- 5 V skladu s členom 2(7) Priloge VII h Kadrovskim predpisom se, če je skrbništvo za vzdrževanega otroka po zakonu ali sklepu sodišča ali pristojnega upravnega organa zaupano drugi osebi, otroški dodatek izplačuje tej osebi v imenu in za račun uradnika.

Nacionalna ureditev

- 6 Na podlagi belgijskega kraljevega odloka z dne 8. aprila 1976, ki določa ureditev družinskih dajatev v korist samozaposlenih (*Moniteur belge* z dne 6. maja 1976) se znesek dodatka za posameznega otroka povečuje s številom otrok.

- 7 Po členu 16(1), prvi pododstavek, navedenega kraljevega odloka v različici, ki se je uporabljala v času dejanskega stanja postopka v glavni stvari, je red določen s časovnim zaporedjem rojstev upravičencev [do dodatka] v skladu s tem odlokom, z usklajenimi zakoni glede družinskih dodatkov za samozaposlene, s kraljevim odlokom z dne 26. marca 1965 o družinskem dodatku, ki se podeli določenim kategorijam državnih uslužbencev, z zakonom z dne 20. julija 1971, ki določa zagotovljene družinske dajatve, in z mednarodnimi konvencijami o socialni varnosti, ki veljajo v Belgiji.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 8 S. Gysen, belgijska državljanica, opravlja poklicno dejavnost kot samozaposlena oseba v Belgiji. Zakonsko zvezo je sklenila 1. februarja 1986. V zakonski zvezi se je 20. oktobra 1989 rodil otrok. Junija 1993 je prišlo do razveze zakonske zveze.

- 9 S. Gysen je decembra 1993 ponovno sklenila zakonsko zvezo. V tej zakonski zvezi sta se rodila dva otroka, in sicer 5. maja 1994 in 17. septembra 1996. Leta 2000 je prišlo do razveze te zakonske zveze.

- 10 Najstarejši sin S. Gysen od 17. januarja 2001 prebiva pri svoji materi. Glede njenih dveh mlajših otrok je v sodni odločbi z dne 13. februarja 2001 navedeno, da se bodo starševske pravice in upravljanje premoženja izvrševale skupno in da bo S. Gysen prejela družinski dodatek.
- 11 Oče otroka, rojenega leta 1989, se je 1. decembra 2001 zaposlil pri Komisiji Evropskih skupnosti. Od tega dne so službe Komisije S. Gysen za njenega najstarejšega sina v imenu in za račun očeta izplačevale celoten znesek družinskega dodatka.
- 12 S. Gysen je o teh okoliščinah obvestila zavod z dopisom z dne 22. februarja 2002, na podlagi katerega je ta prenehal izplačevati otroški dodatek za najstarejšega sina S. Gysen, vendar pa je nadaljeval izplačevanje dodatka za mlajša otroka.
- 13 Zavod je, glede na to da je bil dodatek neupravičeno izplačan, od marca 2003 pri izplačilu mesečnih družinskih dodatkov zadržal znesek 2284,84 EUR. Ta znesek ustreza razliki med že izplačanimi dodatki za mlajša otroka kot otroka drugega in tretjega reda in dodatki, ki bi po mnenju zavoda morali biti izplačani, in sicer za dva otroka kot otroka prvega in drugega reda.
- 14 Ker je S. Gysen menila, da sta bili upravni odločbi v zvezi s tem zadržanjem sprejeti na podlagi nezakonite ugotovitve redov njenih treh otrok in da morata biti zato razglašeni za nični, se je obrnila na predložitveno sodišče.

- 15 V teh okoliščinah je Tribunal du travail de Bruxelles prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je mogoče oziroma ali je treba šteti, da so [Kadrovski predpisi] in ‚Priloga VII: Osebni prejemki [...]‘, oddelek 1 [...] z naslovom ‚Družinski dodatki‘, člen 67(1), ki zajemata [...] gospodinjski dodatek, [...] otroški dodatek, [...] [in] dodatek za šolanje, to, kar sporni nacionalni predpis šteje za ‚[...] mednarodno konvencijo o socialni varnosti, ki velja v Belgiji [...]‘?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 16 Da bi predložitvenemu sodišču dali ustrezen odgovor, ki bi mu omogočal rešitev spora, o katerem odloča, je treba izpostaviti naravo in pravno moč Kadrovskih predpisov.
- 17 V okviru sistema sodnega sodelovanja, ki ga vzpostavlja člen 234 ES, je namreč naloga Sodišča razlagati določbe prava Skupnosti. Kar zadeva nacionalne določbe, je treba opozoriti, da je v okviru navedenega sistema njihova razlaga naloga nacionalnih sodišč (glej sodbo z dne 12. oktobra 1993 v zadevi Vanacker in Lesage, C-37/92, Recueil, str. I-4947, točka 7).
- 18 Iz pravnega okvira spora v postopku v glavni stvari, ki ga je predstavilo predložitveno sodišče, izhaja, da se po belgijskem pravu otroka samozaposlenega delavca – ki prejema dodatek, ki ga izplačajo organi socialne varnosti druge države članice zaradi zakonca ali bivšega zakonca, v skladu z mednarodno konvencijo

– upošteva pri določitvi reda otrok istega samozaposlenega delavca za izračun zneska belgijskih družinskih dodatkov, do katerih je ta delavec upravičen zaradi svojih preostalih otrok.

- 19 Iz predložitvene odločbe prav tako izhaja, da je do spora v postopku v glavni stvari prišlo zato, ker zavod pri določitvi reda otrok matere, samozaposlene delavke, za izračun zneska družinskih dodatkov, do katerih je ta upravičena za svoje preostale otroke, ni upošteval otroka, ki je upravičen do dodatka, ki se v celoti izplačuje na podlagi Kadrovskih predpisov v imenu in za račun njegovega očeta, uradnika Skupnosti.
- 20 Pri branju spisa se zdi, da je različnost pri obravnavanju zavoda v teh dveh primerih v posebnosti pravne podlage za dodatek iz Kadrovskih predpisov, ki se izplača v korist otroka S. Gysen, rojenega leta 1989.
- 21 Zavod pred predložitvenim sodiščem poudarja, da Kadrovski predpisi uradnikom Skupnosti podeljujejo pravice, ki jih ti lahko uveljavljajo zoper svoje delodajalce, in, ko je to potrebno, pravico do pravnih sredstev pri sodnih organih Skupnosti, vendar pa te pravice niso takoj in neposredno uporabljive v nacionalnih pravnih redih.
- 22 Ugotoviti je treba, da je ta trditev v nasprotju z naravo in pravno močjo Kadrovskih predpisov.
- 23 Uredbe št. 259/68, s katero so določeni Kadrovski predpisi, gotovo ni mogoče primerjati z mednarodno konvencijo, ker je niso sprejele države članice v skladu s

pravili mednarodnega prava, ampak Svet kot institucija Evropske skupnosti, ki deluje samostojno (glej v tem smislu sodbi z dne 18. februarja 1970 v zadevi Komisija proti Italiji, 38/69, Recueil, str. 47, točka 11, in z dne 18. marca 1980 v zadevi Komisija proti Italiji, 91/79, Recueil, str. 1099, točka 7), in niti Pogodbe ES, na kateri temelji navedena uredba, ni mogoče šteti za mednarodno konvencijo o socialni varnosti, poudariti pa je treba, da se v skladu s členom 249, drugi odstavek, ES ta uredba splošno uporablja, je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah (glej sodbi z dne 20. oktobra 1981 v zadevi Komisija proti Belgiji, 137/80, Recueil, str. 2393, točka 7, in z dne 7. maja 1987 v zadevi Komisija proti Belgiji (186/85, Recueil, str. 2029, točka 21). Poleg tega, kot to trdi S. Gysen, člen 11, drugi odstavek, Kadrovskih predpisov izrecno določa zavezujoč značaj Kadrovskih predpisov v celoti in neposredno uporabljivost v vseh državah članicah.

24 Ob upoštevanju neposredne uporabljivosti Uredbe št. 259/68 v pravnem redu držav članic jo je nacionalno sodišče dolžno uporabiti, da se tako zagotovi spoštovanje načela prepovedi diskriminacije. Prav tako mora zagotoviti enako obravnavanje oseb, ki zaradi otrok pridobijo pravico do družinskih dodatkov v skladu s Kadrovskimi predpisi, in oseb, ki zaradi otrok pridobijo pravico do teh dodatkov v skladu z notranjim pravom ali mednarodno konvencijo o socialni varnosti, ki velja v zadevni državi članici.

25 Glede na navedeno je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, prvič, da se Kadrovski predpisi splošno uporabljajo, so v celoti zavezujoči in se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah in, drugič, da je treba glede na neposredno uporabljivost Uredbe št. 259/68 v pravnem redu držav članic otroka, zaradi katerega nastane pravica do družinskih dodatkov na podlagi Kadrovskih predpisov, enačiti z otrokom, zaradi katerega nastane do teh dodatkov na podlagi notranjega prava ali mednarodne konvencije o socialni varnosti, ki velja v zadevni državi članici.

Stroški

- ²⁶ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti, ter uvedbi posebnih ukrepov, začasno veljavnih za uradnike Komisije, kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 2074/83 z dne 21. julija 1983, se splošno uporablja, je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah. Glede na neposredno uporabljivost navedene uredbe v pravnem redu držav članic je treba otroka, zaradi katerega nastane pravica do družinskih dodatkov na podlagi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti, enačiti z otrokom, zaradi katerega nastane pravica do teh dodatkov na podlagi notranjega prava ali mednarodne konvencije o socialni varnosti, ki velja v zadevni državi članici.

Podpisi